RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 244.818 van 18 juni 2019
in de zaak A. 226.602/IX-9441

In zake: de VZW RADIO-TELE-RANDSTAD
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Thomas De Meese
kantoor houdend te 1000 Brussel
Joseph Stevensstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Stockhouderskasteel
Gerard Davidstraat 46 bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp

1. Het verzoekschrift, ingediend op 6 november 2018, strekt tot de nietigverklaring en de schorsing van artikel 2 van het ministerieel besluit van 7 september 2018 ‘houdende de intrekking van het ministerieel besluit van 15 juni 2018 houdende de erkenning als lokale radio-omroeporganisatie van Radio Expres voor frequentiepakket FP 012 – Antwerpen 105.4 MHz en houdende de erkenning als lokale radio-omroeporganisatie van Radio Expres voor frequentiepakket FP 012 – Antwerpen 105.4 MHz’.

‡BIGTLBICJ-BDHIGHM‡

II. Verloop van de rechtspleging

2. Eerste auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld over het beroep tot nietigverklaring op grond van artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 'tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State' en over de vordering tot schorsing met toepassing van artikel 12 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 'tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State'.

De verwerende partij heeft een verzoekschrift ingediend dat strekt tot de toepassing van artikel 14*ter* van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

De verzoekende partij heeft schriftelijke opmerkingen doen gelden.

Eerste auditeur Alexander Van Steenberge heeft een aanvullend verslag opgesteld, op grond van artikel 93, tweede lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 'tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State'.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 mei 2019.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

‡BIGTLBICJ-BDHIGHM‡

Advocaat Laura Kempeneers, die *loco* advocaat Thomas De Meese verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Bart Staelens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten en voorwerp van het beroep

3.1. Op 13 februari 2018 verschijnt in het Belgisch Staatsblad een oproep tot kandidaatstelling voor erkenning als lokale radio-omroeporganisatie voor, onder meer, frequentiepakket 12 (Antwerpen 105.4 MHz).

Op 15 juni 2018 beslist de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel om Radio Expres te erkennen als lokale radio-omroeporganisatie voor frequentiepakket 12.

3.2. Op 7 september 2018 beslist de Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel om zijn voormeld besluit van 15 juni 2018 in te trekken. In hetzelfde besluit wordt Radio Expres opnieuw erkend als lokale radio-omroeporganisatie voor frequentiepakket 12.

3.3. Verzoekster vecht niet het volledige ministerieel besluit van 7 september 2018 aan, maar enkel de (nieuwe) erkenning van Radio Expres (artikel 2 van het bedoelde ministerieel besluit). De intrekking van het ministerieel besluit van 15 juni 2018 (artikel 1 van hetzelfde ministerieel besluit) wordt met andere woorden niet aangevochten.

‡BIGTLBICJ-BDHIGHM‡

3.4. Bij arrest nr. 242.804 van 25 oktober 2018 vernietigt de Raad van State het besluit van de Vlaamse regering van 21 april 2017 ‘houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties’ (hierna: het frequentiebesluit).

3.5. Op 29 maart 2019 neemt de Vlaamse regering een nieuw besluit ‘houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties’.

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 4 april 2019 en treedt diezelfde dag in werking.

3.6. Bij ministerieel besluit van 5 april 2019 wordt artikel 2 van het thans gedeeltelijk bestreden ministerieel besluit van 7 september 2018 opgeheven omdat het, aldus is te lezen in de considerans van het opheffingsbesluit, “niet langer over de wettelijk vereiste rechtsgrond beschikt voor wat de toegekende frequentie betreft” en “het dus aangewezen is het besluit dat niet meer over de vereiste rechtsgrond beschikt uit de rechtsorde te verwijderen”.

Bij een ander ministerieel besluit van dezelfde datum wordt Radio Expres opnieuw erkend als lokale radio-omroeporganisatie voor frequentiepakket 12.

‡BIGTLBICJ-BDHIGHM‡

IV. Ontvankelijkheid

4. Op de terechtzitting werpt de verwerende partij op dat het beroep zijn voorwerp heeft verloren en doelloos is geworden, ingevolge de tussengekomen opheffing bij ministerieel besluit van 5 april 2019.

5. Een opheffing geldt enkel voor de toekomst.

Dat het beroep geen voorwerp meer heeft, is dan ook een onjuiste gevolgtrekking.

Ingevolge de nietigverklaring van het frequentiebesluit kan verzoekster niet meer hopen om nog een erkenning te krijgen op grond van dat besluit. Dit neemt niet weg, dat de bestreden bepaling – en de eruit blijkende weigering om verzoekster te erkennen – tot aan de datum van haar opheffing uitwerking heeft gehad en dat verzoekster de toepassing en de gevolgen ervan heeft moeten ondergaan.

De verwerende partij toont niet aan dat verzoekster aan de gevorderde nietigverklaring geen enkel voordeel meer kan ontlenen; het is in dit verband des te opvallender dat zij in de considerans van het opheffingsbesluit aanneemt dat het thans bestreden besluit "uit de rechtsorde te verwijderen [is]" – wat op een intrekking alludeert – maar het vervolgens enkel gedeeltelijk opheft en er dus zelf ook voor kiest om de rechtsgevolgen ervan overeind te houden. Daar voegt zich nog aan toe dat zij vervolgens opnieuw dezelfde erkenning aan dezelfde begunstigde verleent en zulks zonder nieuwe oproep of onderzoek van dossiers, maar louter op grond van de onder de toepassing van het vernietigde frequentiebesluit geformuleerde rangschikking, wat evenmin van aard is om te concluderen tot een verloren belang.

6. Uit wat voorafgaat volgt dat de exceptie niet wordt aangenomen.

‡BIGTLBICJ-BDHIGHM‡

V. Toepassing van de kortedebattenprocedure

Standpunt van de partijen

7. Het eerste middel is geput uit "de schending van het legaliteitsbeginsel en uit de exceptie van onwettigheid zoals opgenomen in artikel 159 van de Grondwet", omdat de bestreden beslissing "zijn rechtsgrond tevens vond in het Frequentiebesluit van 21 april 2017 […], hetwelk inmiddels werd vernietigd […], waardoor de rechtsgrond van de thans bestreden beslissing is weggevallen en de thans bestreden beslissing aldus zonder rechtsgrond is".

De nietigverklaring van het reglementair frequentiebesluit toont de nietigheid aan van de individuele toepassingsbesluiten welke het tot directe rechtsgrond hebben, aldus verzoekster.

8. De verwerende partij voert op de terechtzitting geen inhoudelijk verweer ten gronde. Overigens blijkt ook uit de aangehaalde considerans van het opheffingsbesluit dat zij de opvatting van verzoekster niet tegenspreekt.

Beoordeling

9. Bij arrest nr. 242.804 van 25 oktober 2018 vernietigt de Raad van State het frequentiebesluit van de Vlaamse regering van 21 april 2017.

Zoals verzoekster terecht opmerkt, heeft de terugwerkende kracht van die nietigverklaring tot gevolg dat het thans gedeeltelijk bestreden besluit geacht moet worden zonder afdoende rechtsgrond tot stand te zijn gekomen.

10. Het middel is gegrond.

‡BIGTLBICJ-BDHIGHM‡

Terecht heeft het auditoraat gemeend dat de oplossing van de zaak slechts een kort debat vereist.

VI. Vordering tot schorsing

11. De hierna uit te spreken nietigverklaring houdt in dat de vordering tot schorsing geen voorwerp meer heeft.

VII. Toepassing artikel 14ter RvS-Wet – handhaving van de gevolgen

Verzoek

12. De verwerende partij vraagt de Raad van State te bevelen "dat Radio Expres verder kan genieten van de rechten die voortvloeien uit het desgevallend […] vernietigde besluit totdat het nieuwe reglementaire besluit heeft geleid tot een nieuwe besluitvorming met betrekking tot de in casu bestreden intrekking en erkenning".

Beoordeling

13. Uit de toelichting die de verwerende partij geeft bij haar verzoek blijkt dat zij een "on hold zetten van de vernietiging" vraagt om te vermijden dat Radio Expres na de nietigverklaring en "in afwachting van het nieuwe frequentiebesluit" de activiteiten als lokale radio-omroeporganisatie zou moeten stopzetten.

14. Sinds het neerleggen van haar verzoek tot handhaving van de gevolgen heeft de verwerende partij echter niet stilgezeten.

Het "nieuwe reglementaire [frequentie]besluit" is ondertussen genomen, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 4 april 2019 én in werking getreden op diezelfde datum.

‡BIGTLBICJ-BDHIGHM‡

Meer nog, met een brief van 9 april 2019 is vervolgens een nieuw erkenningsbesluit van 5 april 2019 aan Radio Expres ter kennis gebracht.

15. Voor een beoordeling van haar verzoek, volstaat thans dan ook de feitelijke vaststelling dat Radio Expres bij ministerieel besluit van 5 april 2019 opnieuw is erkend en de activiteiten dus voortzet op grond van die erkenning en de daaraan gekoppelde zendvergunning.

De verwerende partij heeft met dit nieuwe erkenningsbesluit zelf reeds het gevreesde gevolg van de nietigverklaring vermeden.

Er is hoe dan ook geen reden meer om nog te bevelen dat Radio Expres de rechten "verder kan genieten" op grond van de bestreden erkenning, aangezien Radio Expres thans over een nieuwe erkenning beschikt.

16. Weliswaar merkt de verwerende partij in de toelichting van haar verzoek ook op dat het zou passen dat "alle rechtsgevolgen van het verleden, bevestigd en gehandhaafd worden" en zij wil "vermijden dat erkenningsgerechtigden onnodige schade zouden oplopen". Zij vraagt dat de Raad van State daarom "een afweging" zou maken "tussen legaliteit en rechtszekerheid".

Daargelaten dat het verzoek in die mate niet overeenstemt met wat de verwerende partij uiteindelijk vraagt in het "beschikkend gedeelte" van haar verzoek, laat zij ook na met de vereiste precisie uiteen te zetten welke nadelige gevolgen zij "van het verleden" wil ontlopen en wat de uitzonderlijke redenen zijn die daarvoor de toepassing van artikel 14*ter* RvS-Wet en een aantasting van het legaliteitsbeginsel kunnen verantwoorden. De verwerende partij legt de Raad dan ook geenszins de elementen voor die noodzakelijk zijn om hem in staat te stellen de gevraagde afweging te maken.

Ook in die mate kan niet op het verzoek worden ingegaan.

‡BIGTLBICJ-BDHIGHM‡

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt artikel 2 van het ministerieel besluit van 7 september 2018 'houdende de intrekking van het ministerieel besluit van 15 juni 2018 houdende de erkenning als lokale radio-omroeporganisatie van Radio Expres voor frequentiepakket FP 012 – Antwerpen 105.4 MHz en houdende de erkenning als lokale radio-omroeporganisatie van Radio Expres voor frequentiepakket FP 012 – Antwerpen 105.4 MHz'.

2. De Raad van State verwerpt de vordering tot schorsing.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 20 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 juni 2019, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Tiny Temmerman	**Geert Van Haegendoren**

‡BIGTLBICJ-BDHIGHM‡